

ընթացիկ

ԱԶՅ

Բելառուսը Հայաստանից անսահմանափակ ֆանսկուրյամբ կաուչուկ կգնի

Մայիսի 26-27-ին սեղի ունեցավ Բելառուսի նախագահ Ալեքսանդր Լուկաշենկոյի առաջին դասական այցը Հայաստան, որի ընթացքում երկու երկրների միջև ստորագրվեցին հինգ փաստաթղթեր, այդ թվում բարեկամության ու համագործակցության լայնամասշտաբային համաձայնագրի և Բելառուսի համաձայնագրի մասին պայմանագրի, որ երկու ղեկավարները կարող են համագործակցել բոլոր բնագավառներում, այդ թվում ռազմաֆառագրական: Արևիկն առեւտրի ծավալներով Հայաստանի եւ Բելառուսի միջև 2000 թ. ապրանաբաշտանությունը կազմել է ընդամենը 1 մլն 535 հազար ԱՄՆ դոլար: «Եթե Հայաստանն ի վիճակի է Բելառուսի ավտոտրանսպորտի գործարան (որը խՍՀՄ ժամանակներում իր սեակի մեջ ամենախոնորհ էր) առաջիկա կաուչուկ, առաջ փոխաբերել մեծ կմասկարաբեն ավտոտրանսպորտի, ազոսական դարասանյութեր, այլ ապրանքներ», նեց Լուկաշենկոն: Բացի կաուչուկից, Բելառուսը հեծաբաշտանություն ունի հայկական կոնյակի, գինիների նկատմամբ: Երեւանը եւ Մինսկը, երկկողմ սերս հարաբերություններից զատ, համագործակցում են Հավաքական անվտանգության լայնամասշտաբային (ՀԱՄՆ) Երջանակներում: «Երկու երկրների դասադանական գեծասեւչությունների միջև համաձայնություն է ծնով բերվել անհրաժեշտության դեղումը Հայաստանին աղախովել սարավորումներով, աղախներով»:

ՄԱՅԻՍԻՆ

ասց Լուկաշենկոն: Մոս ժամանակներում Բելառուսը ՀՀ-ում կուներս դեղադանաոսուն, ինչը, նախագահ Քոչարյանի կարծիով, լրացուցիչ խթան կլինի երկու երկրների միջև ապրանաբաշտանության ծավալները մեծացնելու, համագործակցությունը սերսագնելու համար:

Բելառուսը կճանաչի՞ Հայոց ցեղասպանությունը

Երեւան, 28 ԱՅԻՍ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Բելառուսի նախագահ Ալեքսանդր Լուկաշենկոյն սեղակ է Հայոց ցեղասպանության ճանաչման ուղղությամբ սկսված զարծման մասին: «Անեմ լավ գիտեմ այդ փաստը ճանաչելու ուղղությամբ աշխարհում սկսված զարծման մասին: Ես կարծում եմ, որ Բելառուսի ժողովուրդը եւ ղեկավարը դարս չեն մնա հայերին» ասաց նա Հայաստան կասարած իր դասեոնական այցի Երջանակներում եղեոնի գոհերի ծիծեռնակաբերի հուճահամալիր այցելության ավաշին: «Այն, ինչ ես մտածում եմ, այսօր իմ գործողություններով ու իմ այցով արսահայեցի Բելառուսի ժողովրդի անունից», հայարաբե Ալեքսանդր Լուկաշենկոն:

Աչի լազերային վիրահատության կենտրոն Երեւանում

Երեւան, 28 ԱՅԻՍ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Մայիսի 26-ին Երեւանում բացվեց Աչի լազերային վիրահատության կենտրոնը: Այս իրադարձությանը բժեկական հասարակությունը մեծ նեանակություն է սալիս, քանի որ կենտրոնում կասարվելու են սեղողության Եսկման վիրահատություններ բարձր սեխնոլոգիաների օգագործմամբ: Կենտրոնը բացեց Հայաստանի առաջին սիկինը Բելա Քոչարյանը:

Կենտրոնի սեօրեն Վալերի Ավագյանը խորին Ենրհակալություն հայեոեց բոլոր մասնագեներին, որոնց Ենորհիվ հնարավոր դարձավ բացել նման կենտրոն: Առաջին հերթին գերմանացի որոՖեսոր Կլաուս Ղիսցեոնին, ինչդե նաե մոսկվացի մասնագե Լադին Խոչաբեկյանին, որոնք հայաստանցի բժիկներին ին ծանոթացրել են նոր սեխնոլոգիաների հեծ: Հրավիրված մասնագեները հայաստանցի բժիկներին հանձնեցին համադասասխան վկայականներ, ընդամենը բարձր գնահատեցին նրանց դասասսվածության մակարդակը:

Կենտրոնի գիտական ղեկավար, Մալայանի անվան հանրաղեծական ակնաբուժական կենտրոնի սեօրեն Ալեքսանդր Մալայանը նեց, որ մեակումները լազերային սեխնոլոգիաների բնագավառում հին ավանդույթներ ունեն Հայաստանում: Իսկ ծեօ բերված լազերային նոր սարքը թույլ է սալիս ընդգրկել աչի վիրահատությունների բնագավառը ամբողջությամբ, որովհեեե այժմ կարելի է կասարել ցանկացած բարդության վիրահատություններ:

Վիրահատությունների արժեքը Երեւանում մի քանի անգամ ցածր է ոչ միայն արեւմտյան երկրների, այլեւ մոսկվայան կլինիկաների համեմատությամբ, ուր սովորաբար դիմում են հիվանդները Հայաստանից: Ներկաներին ցուցադրվեցին արդեն իսկ կասարված վիրահատությունների արդյունքները:

1700-ամյակը՝ ռուսահայ անսագրի գլխավոր թեմա

Մոսկվայում, Եուրջ մեկ սարվա ընդմիջումից հեծ, այս ամիս լույս սեակ «Արմենիա ի միր» անսագրի հերթական համարը: Ուսալեզու այս հանդեբը Մոսկվայում «Ազգ» թղթակից Լուսիկ Դուկասյանի խմբագրությամբ հրասարվում է 1995-ից՝ անդրադառնալով հայաստանյան, հայերին առնչվող աշխարհում սեղի ունեցող իրադարձություններին, դասում ռուսահայ համայնի, աշխարհի սարբեր ծայրերում աղրող նեանավոր հայերի մասին:

Վական լուսավոր է ու լավասեական: «Արմենիա ի միր»-ի այս համարում ներկայացված են նաե «Ուսաստանի հայերի միության», «Արեւմտյան Հայաստանի ժողովրդի ներկայացուցչության» գործունեությունները լուսաբանող նյութեր, հարցազույց ՀՀ ղեկեկամուսներին նախարարի հեծ: «Դիմաստիա» խորագրի սակ այս անգամ Բեոսայան ընսանիի դասմությունն ու սեղծագործությունն է: Ամսագրի բոլոր համարներին էլ հասուկ են հոգեուր, եկեղեկական թեմա

ՄԱՅԻՍԻՆ

«Հուսով եմ հավանություն կսալ այս անգամ մեր սեղծածին, լնայած հասկանալի է, որ մեկ համարում չէին կարող ամփոփել մեր բացակայության ողջ Երջանում սեղի ունեցածը: Բայց, ինչդե մվանեցիկն կաս: «Որքան իրադարձություններ են եղել, ու որքան փչ քան է փոխվել: Իսկաղե, մեր բացակայության ընթացքում կյանքը Հայաստանում, ցավով, չի բարելավվել», ամսագրի խմբագրականում ընթերցողներին է դիմում Լ. Դուկասյանը: Ամեն դեղումն ուսական «Կոմերսանս-վաստի» թերթի արսատած ռեղորսածը Հայաստանի ու Դարաբաղի մասին բա-

մաների Եեծաղրումները: Այս յոթերորդ համարը բացառություն չէ: «1700-ամյակ» խորագրի ներսն ընդարձակ նյութ կա Հայ առաբելական եկեղեցու հիմնադրման, հիերարխիայի, հայոց 132 հայրաղեծների մասին: Ուսահայ ընթերցողները կարող են ծանոթանալ նաե մեր եկեղեցու Ուսաստանի թեմի նոր առաջնորդ Եդրաս վարդաղեծ Ներսիսյանի կյանին ու գործունեությանը: Հուսանք ռուսահայությանն այնքան անհրաժեշտ այս ամսագիրն այսուհեծ անխափան կհրասարվի:

ԼՂՏ-ն ստյատում է խոսսացված վարկերին

Լեոնային Դարաբաղի Հանրաղեծությանը ցուցաբերվող սնեեսական օգնությունը ոչ այլ ինչ է, քան Հայաստանի խորհրդարանի կողմից հասասսված եւ օրենի ուժ ունեցող միջողեական վարկ:

Աղրբեզանի դասաղրած դասեբազմը սնանկացրեց եւ քալայեց իր հումային եւ աշխասանային աղրյուրներով երբեմնի հարուստ այդ երկրամասը, եւ հիմա, որդեսզի վերականգնվի անցյալի սնեեսական ներուժը, Լեոնային Դարաբաղի Հանրաղեծությանը հարկավոր են ժամանակ եւ ֆինանսական միջողներ: Այսեղից էլ Հայաստանի կողմից սրամաղրվող վարկերի վերաբերյալ սրամաբանությունը:

Դրա հեծ մեկեղ վերջին ժամանակներս, ինչդե սեղեկացում են Ասեխանակերի ֆինանսական իրազեկ Երջանակներից, վարկերի սրամաղրման մեխանիզմում սկսել են սեղի ունեեալ անկանոնություններ: Խախսվել է ֆինանսավորման գրաֆիկը: Դրա ձգձգումը հիվանդագին է անրադառնում երկրի սնեեսության վրա:

Վարկերի սրամաղրման դայանազիքը խախսվել է նաե ծավալի առումով: Այսդե, վերջին երկու սարվա ընթացքում «սեկվեեսորացման» ընդհանուր գումարը կազմել է 1.5 մլրդ դրամ, ինչը կազմում է սկզբում դյանավորված, եւ հասասսված գումարի 9%-ը: Եթե ուճաղրություն դարձնեն, որ վերջին ժամանակներս կրճատվել են ֆինանսավորման այլ աղրյուրներից Լեոնային Դարաբաղին ցուցաբերվող օգնության լաիեբը, ինչդիսին, օրինակ, «Հայաստան» եւ «Լինսի» հիմնադրամներն են, աղա առավել հասկանալի է դառնում դարաբաղյան հիմնախնդրի ֆաղաբական կարգավորման դժվարին դայաններում դասեբազմի հեծեսնով ավերված սնեեսությունը վերականգնել ցանկացող ԼՂՅ իւխանությունների եւ ժողովրդի մսահողությունը:

Կիսամերկ ղղամարդը

«Արմաս» ժողովրդավարության եւ ֆաղաբացիական հասարակության զարգացման կենտրոնի թերթընը «Հայկական ժամանակ» օրաբերում «Ազգ»ական իզացում» հայհոյան-հրադարակման մեջ անդրադարձել է «Ազգ» օրաբերի «ԱՐՄԱՏական ամեեգիա» նյութին, որեղ մասնավորաղեբ գրել էին: «Մարդկային առումով նախկին խոսնակի նկատմամբ չունեանլով որեկ կանխակալ վերաբերումն, ուզում ենք նրա արսահայեծ մի Եարվ փաստարկներին թերել հակափաստարկներ»: Ըստ երեույթին Բաբկեն Արաբյանին զարմացրել է, որ երկում կան մարդիկ, ովեր իրեն լուրջ են ընդունում:

Մեմ զարունակում ենք որն Արաբյանին լուրջ մարդ համարել, ու թեե նախկին խոսնակին զստ երեույթին հոգեեարագաս է հայիոյանի ոճը, նրան չենք դասասխանի իր ուզածով:

Լախ, հողվածի հեղինակը խմբագիր չէ, ինչդե ենթաղրել է Չեռ ուղեղը, այլ՝ սողերիս հեղինակը: Դարգաղեբ այն չենք ստրագրել, քանի որ սովորության համաձայն ոչ կարելու նյութերը չենք ստրագրում:

«Ի կասարումն Քոչարյանի եւ Նաղրայանի նյու Յորից վերադառնալուց հեծո սրված հրահանգի...», գում է «ԱՐՄԱՏականը»: Ըանի որ որն Արաբյանը մամուլի ասուլիսը եւ սկել ուրաբ օրը, թերթն այն սղագրել էին Եարաբ, բնական է, որ մեր արձագանքը ղեծ է լինեթ թերթի երեբաբի օրվա համարում: Արաբյանի ուղեղը հասո է հասկանալու, որ կիրակի եւ երկուԵարի թերթերը չեն սղվում: Երեկ մտածում եմ Չեզ դասասխանելու համար կիրակի ղիսի հասուկ թե՛ր սղեին:

Դուր կարծում եմ, թե սողերիս հեղինակը Քոչարյանի հրահանգն է կասարում: Նման հիմարություն մեուցուց առաջ խորուրդ ենք սալիս

կարգալ իմ մի քանի հրադարակումները, եւ Չեզ դարգ կլինի, թե ինչդիսին է իմ վերաբերումնը երկրի նախագահի նկատմամբ: Հուսով եմ, Չեռ ուղեղը 1996 թ. սեղեծներյան վնասվածփից հեծո այնքան չի մրագնել: Ինչ վերաբերում է Նաղրայանին, աղա նրան չեմ ճանաչում, երբեմ նրա հեծ Եսկվելու աղիքը չեմ ունեցել:

Եթե Դուր այս հրադարակմանը ես ցանկանում եմ արձագանքել, ցանկալի կլինեթ նեծի՞ Չեռ հողվածում այն կիսամերկ ղղամարդը Դուր եմ, թե՞ Դուր չեմ:

ԹԱԹՈՒՆ ՆԱՎՈՐԵԱՆ

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հասարակության մի սարի
Հիմնաղր եւ հասարակի
«ԱԶԳ ՕՐԱԹԵՐԹ» ԱՊԸ
Երեւան 375010, Հանրաղեծության 47
Ֆախ: 374-1-562863
e-mail: azg2@arminfo.com
www.azg.am

Գլխաուր խմբագիր
ՅԱՎՈՒ ԱԽԵՏԻԲԵԱՆ / հեռ. 521635
Նսւագիր
ՊԱՐՄՅՐ ԅԱՎՈՐԵԱՆ / հեռ. 529221
ՏՅօրե
ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ԱՆԱԲԵԼԵԱՆ / հեռ. 529353
Համակարգ. ծառայություն
/ հեռ. 582483

Եուրբորյա լրահավաթ ծառայություն
/ հեռ. 529353

Apple Macintosh
համակարգային Եարածը
«Ազգ» թերթի
Ենրիկ Եսկերի անողրգական քչ մասնակի արսասղումները սղագիր մամուլի միջողով կալ ուղիորհեուրասեսեսուրեբան. առանց խմբագրության գուսուր համաձայնության, խախու աղկվում են համաձայն ՀՀ հեղինակային իրաւունի մասին օրենի:
Կիսերը չեն ցրախուսում ու չեն վերադարձում

«AZG» DAILY NEWSPAPER
Editor-in-chief
H. AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.
Yerevan, Armenia, 375010

Ալավերդի ֆաղափ երիտասարդ բնակիչներին մեկը, որը բախտակիցն է ֆաղափում բնակվող ավելի քան 300 բնակիչով հիվանդների, դարձադեպի վիճակի չէ արդեւ հարազատ ֆաղափում: Անգամ մթնոլորտի աղտոտվածությամբ առաջատար համարվող մայրաքաղաքում նրա իմնազգացողությունն ավելի լավ է լինում:

դրության բուժման առաջին փուլն Արուսյանի մասնագիտացված հիվանդանոցում հաջողությամբ անցնելուց հետո մարդիկ չեն կարողանում վերջնականապես բուժվել: Քաղաքի հասարակայնության ներկայացուցիչների եւ «Մանես եւ Վալեսի» ղեկավարների մի ֆանի հանդիմաններից հետո ընկերությունը համաձայնվեց ամսական 500 հազ. դրամ սրամադրել բնակիչսով

զուցե 4 սարի հետն էլ նույնն ասի», ասում են նրանք առաջարկելով ներկայացնել թեկուզ 5, 10 սարի հետ լուծվելիք, բայց հիմնավորված ծրագիր: Վալերի Սեջլումյանն այդ առթիվ հասկալից նյութերի համաժողովից հետո վստահեցրել է, որ այժմ արդեն խոսքը նոր սարեկան 30 հազ. տոննա արտադրողականությամբ գործարանի շինարարու-

Բնադատականական խնդիրները կլուծվեն արտադրության զարգացմամբ

«Մանես եւ Վալեսի» գումարներ է սրամադրելու թոֆախսով հիվանդներին

հիվանդների բուժման համար: Սա, անուշե, եւս ողջունելի է: Ընդհանրապես չի կարելի ուրանալ, որ «Մանես եւ Վալեսի», բացի զուտ արտադրական գործունեությունից եւ սոցիալ-սնտեսական խնդիրներ լուծելուց, բազմաթիվ բարեգործական եւ այլ ծրագրեր է իրականացնում ոչ միայն Ալավերդում, այլեւ ընդհանրապես մարզում: Բարեգործական ամենօրյա ճաշարան Ալավերդում, ֆաղափ սոսին նվիրված մեակութային միջոցառումների ֆինանսավորում, Սոփյակի մեակութային սան կառուցում, Վանաձորի «Լոռի» ֆուտբոլային թիմի ֆինանսավորում եւ այլն: Սակայն բնադատականական խնդիրն այժմ բարենպաստ է համարվել մասնագիտության արժանի թեմա: «Մանես եւ Վալեսի» նախագահ Վալերի Սեջլումյանը խոստանում է այդ խնդիրը կարգավորել 4 սարի հետ: Բնադատականական բուժման ակտիվիստներ, սակայն, համոզված չեն դրանում: «Դեռես երկու սարի առաջ նա ասում էր 4 սարի հետ, այժմ էլ նույնն է ասում,

թյան մասին է, որտեղ նկատի են առնվելու նաեւ բնադատականական խնդիրները: Բնականաբար հասկանալի է, որ առանց արտադրության զարգացման, լրացուցիչ ներդրումների եւ ակնկալվող բարեփոխումների դրամ չեն լուծվի: Եվ այս հարցումն ընդհանրապես թեմ է նկատի ունենան բնադատականները: Սյուս կողմից, «Մանես եւ Վալեսի», որ իր համար բարեփոխվելուց բացի օգտակար գործ է կատարում ինչպես Ալավերդում, այնպես էլ ամբողջ երկրի համար, չլիք է մոռանալ ֆաղափ բնակչության համար կոմբինատի գործունեության բացասական հետեւանների մասին: Բնադատականական խնդիրների անսեղան դեմքում չի կարող լինել նաեւ միջազգային ճանաչում ունեցող ընկերության իր վարկանիշը եւ իրականացնել տղմնարդյունաբերության զարգացման իր մեակված ծրագիրը:

ԱՐԱ ՄԱՐԵՏԻՈՍՅԱՆ
Ալավերդի

Վերջին զանգի արարողություն Երեւանի Վ. Թեմեյանի անվան կրթօջախում

Կյանքում միշտ էլ բաժանումի ու հրաժեշտի դառն լուրջան խորհուրդ ունի, բայց մինչ այդ կա մտորում մի վայրկյան, ընդամենը մի ակնթարթ, որը մեկընդմիջ մնում է մարդու հիշողության մեջ: Այդպիսին է զարմանալի ավանդական տոնը դրոշմակա հրաժեշտի հուզումնալից դառն, որը կրում է «Վերջին զանգ» անվանումը: Երեւանի 202 միջն. դպրոցների 11 հազար աշակերտների համար մայիսի 26-ին հնչեց վերջին զանգը, այդ թվում նաեւ Վահան Թեմեյանի անունը կրող կրթօջախի համար, որ 47-րդ անգամ կյանքի նոր ուղի ճանապարհորդ 64 քաղաքացիների: Վաղ առավոտից կրթօջախում տեղի էր ունենում երեւոյնի սրահում սրահում սրահում: 64 քաղաքացիներ հուզումով ու սրտի թրթռով ստասում էին հանդիսությունը, որը բացեց ու բարենադարձի խոսքեր

հղեց ուսումնական մասի վարիչ Սուսաննա Աբրահամյանը: Քիչ անց թեմը սրամադրվեց 10-րդ դասարանի: Նրանք կարծես խոսքեր մեկ արած, հուզումով ու ջերմությամբ խորին շնորհակալություն էին հայտնում իրենց կրթած հարազատ ուսուցիչներին: Երջանավարներն իրենց ելույթները եւ շնորհակալությունները համեմել էին նուրբ հուժկով, երգով ու ասումներով: Հուզիչ էր նաեւ կրթօջախի սօրեռնուկի Անահիտ Խալաթյանի բարեմադրանքի խոսքը: «Դեռես վաղեմ ծեղանց բարկությունն ու նախանձը, ազատությունն ու ծուլությունը, որդեսգի ողջերի մեջ մեռած հոգիներ չլինեն: Այդքան այնպես, որ ծեր մայրերի աչքերում արցունքը չծովանա, դրանք զատ թանկ են: Այդքան այնպես, որ ոչ մի հայր վեցից չլիք: 21-ը մեր ընտանիքների սյուներն են նրանք»:

Թեմեյանցիներին այդ օրն անակնկալ էր Լուս Անջելեսից ԹՄՄ Արալ Տիգրանյանի վարժարանի ավարտական դասարանի 20 աշակերտների եւ նրանց ուսուցչուկի ու խմբի դասաստիանան օր: Լուս Գույումջյանի այցն ու մասնակցությունը վերջին զանգի հանդիսությանը: Միջոցառմանը ներկա էին նաեւ Թեմեյան մեակութային միության վարչության անդամները, Մալաթիա-Սեբաստիա թաղապետարանի գլխավոր խորհրդակալ Յ. Պաղոյանը, հյուրեր, դպրոցի հովանավորներ, ծնողներ: Վերջին զանգի զիլ հնչելուց հետո քաղաքացիները զատեցին Հանրապետության հրապարակ հասուկ տոնակատարության, այդպես հայտարարելով նոր կյանքի մուտքը, իմնուրույն կյանքի սկիզբը:

ՄԱՐԵՏԻՍ ՄԱՐԵՏԻՍՅԱՆ

Հայաստանը՝ սիեզերական հեռագոտությունների երկիր

Տիեզերքի բանագործական Գառնիի սիեզերական սասղագիտության ինստիտուտում

«Երբ խորհրդային խոսքը գիտական, սասղագիտական Յակով Չելդովիչին այցելեց Հայաստան ու ծանոթացավ Գառնիի սիեզերագիտության ինստիտուտում կատարվող հեռագոտական աշխատանքներին, միանգամայն հայտարարեց, որ ԽՍՀՄ-ում ընթացող սիեզերագիտական ուսումնասիրությունների 75 տոկոսն իրականացվում է այստեղ», դասնեց Գառնիի սիեզերական սասղագիտության ինստիտուտի հիմնադիր եւ սօրեն Գրիգոր Գուրգոյանի առաջին տեղակալ Էվելինա Թումյանը: Մեր հանդիմանն առիթ ծառայեց Հայաստանում ֆիսոսոցիոլոգիայի դեպարտամեն ընդունման 1700-ամյակի տոնակատարության քաղաքացիներում նախատեսվող մի հեռագոտական միջոցառում: Ինստիտուտում այս ամիս բացվելիք ցուցահանդեսը «Հայաստանը սիեզերում» խորագրի ներքո: «Ցավալի եւ անթալի է, որ այսօր գրեթե չեն հիշում, թե Հայաստանն ինչպիսի կարեւոր ու ազդեցիկ դերակատարում ուներ սիեզերագիտության ոլորտում: Այսօր հայերս լսում ու զարմանում ենք Հայաստան եւ սիեզեր: Այնինչ մեր հանրապետությունում էր գտնվում ողջ ԽՍՀՄ-ի սարածում իր տեսակում միակ սիեզերական սարահանդեսային ամբիոնը, որ 19 սարի գործեց երեւանի տղիստիսիկական ինստիտուտում: Հետխորհրդային փոփոխություններից եւ տեսական ծագածներից ամբողջ փակվեց (սիեզերում, ինչպես հայերս է, «բանկ հաճույթ» է), այդուհանդերձ, հասցրեց մեծ գործ կատարել սիեզերագիտության համար: Հայաստանը վստահորեն մուտք գործեց այս ստարած ունենալով այնպիսի խոսքը գիտնականներ, ինչպիսի էին Գրիգոր Գուրգոյանն ու Վիկտոր Համբարձումյանը», բարունակեց գրուցակիցս:

ուսումնասիրման՝ ԽՍՀՄ-ում ընթացող աշխատանքներում: 1971-ին հայկական «Օրին-1» սասղագիտարանը տեղադրվեց խորհրդային «Սայուս-1» սիեզերականում: 1973 թ.-ին նախորդ գոհացող արդյունքները հազի առնելով, Հայաստանին սրամադրվեց մի ողջ սիեզերական հեռագոտությունները բարունակելու, այդ սիեզերականի «Սայուզ-13»-ի վրա տեղադրվեց մեր «Օրին-2»-ը: «Սայուզ-13»-ով թռիչք կատարած սիեզերագոտները նախադասական փուլն անցել էին Գառնիում եւ Բյուրականում (ցավով, վայրէջքի դառնում նրանք ողբերգականորեն զոհվեցին): «Օրին-1» եւ «Օրին-2» սիեզերական սասղագիտարանների բերած ինֆորմացիան հարուստ ու հազեցած էր, ուսումնասիրական ծառայություններով ստեղծագործում, որ ստացանք, ԽՍՀՄ-ում իր նախադեպը չուներ: Այս ամենի մասին վերջերս վերսին հիշատակեցին մեր օրս գործընկերները, երբ Մոսկվայի սիեզերագոտների դասարանում կենտրոնում տոնում էին գազարհյան թռիչքի 40-ամյա հորելյանը», վերիցեց Էվելինա Թումյանը: Երկայիս տայմաներում գործում է արդյոք սիեզերական սասղագիտության ինստիտուտը, թե՞ ձեւակառուցն է դաժողանում գոյությունը: Չուցակցիս խոսքերից տարվում է, որ, չնայած ֆինանսական դժվարություններին, ինստիտուտը բարունակում է գործել: Գրիգոր Գուրգոյանի հեղինակած մի ֆանի նախագծերն արդեն արտասահմանյան ներդրումների հեռագոտությունն են առաջացրել, եւ այդ նախագծերն, ըստ ամենայնի, չեն մնա առանց ֆինանսավորման: Ինստիտուտի մասնագետները համագործակցում են ֆրանսիացի եւ ամերիկացի գործընկերների հետ: Վերջիններիս գրավել է «Գառնի» անունը կրող սասղագիտարանը միջազգային սիեզերական կայանում (որը փոխարինել է «Միր»-ին եւ այժմ գտնվում է սիեզերում) տեղադրելու Գր. Գուրգոյանի ծրագիրը: «Ընդ որում՝ սիեզերագոտի առկայությունը դարձադեպ է կցվել եւ արբանյակի, ղեկավարվել երկրից եւ, իր ուղծորդ ուղեւ 3-4 ամիս ղեկավարել, միանալ որտեղ կայանի, որդեսգի այնուհետեւ կրկին վերադառնա իր 4-ամսյա ղեկավարումը: Սասղագիտարանի «կյանք» այստիպով բավական երկարատե կլինի», ծրագիրը հնարավորինս մասշտիպ ներկայացրեց գրուցակիցս: Սա, ըստ նրա, չափազանց եկամտաբեր ծրագիր է մեծ բարեփոխվող Հայաստան: Բացի այսօրինակ ծրագրերից սիեզերագոտ, ակադեմիկոս Գրիգոր Գուրգոյանը վերջին սարիներին հեղինակել է նաեւ մի ֆանի խոսքը մեծագուրություն, դրանք հրատարակվել են Ռուսաստանում, ապա, վերահրատարակվելով անգլերեն, արտասահմանում մեծ աղմուկ են բարձրացրել: Նրա վերջին ծավալուն մենագրությունը «Տիեզերական դիմադրական» է, որը հրատարակվելու է Մ. Նախագետներում:

ԱՐԱՐԻ ԳՈՎԱՏՅԱՆ

Հայսնի բժիշկը ամերիկահայ համայնքի եռանդուն նվիրյալ է

Միջազգային նահանգի (ԱՄՆ) Ոսկրային ախտաբանության ընկերակցության նախագահ ընտրվելով, բժ. Գարի Չամանիզյանը կարեւորում է Ցեղաստացության ծանայման հարցը, նշելով նաեւ, որ ԱՄՆ-ը լինելով խառնարան, ուր սարբեր ազգերի ներկայացուցիչներ մոռանում են իրենց ազգային դասականությունը, հայ ազգի ներկայացուցիչները հաստատում են մնում, ֆանգի առկա է բուրավական կողմի Ցեղաստացության դրժումը: Դեռուրթում 1946-ին ծնված Չամանիզյանը հայ-ամերիկյան համայնքի եռանդուն նվիրյալ է՝ ծառայելով ԳՐԸ Միությունը եւ Հայ առաջնական եկեղեցուն: Նա նշում է, որ իր հայեցի դասիարակությունը եւ առաստարակ հայկական մեակութը ներդառնակ են բժեկական բարոյագիտության հետ՝ անկեղծությունը, բարոյականությունը, սերտանումն ու դասիարակությունը: Չամանիզյանը կղեկավարի վերոնշյալ ընկերակցությունը մինչեւ 2002 թ.:

ԱՐԱՐԻ ԳՈՎԱՏՅԱՆ

Եվրոպայում սովորական զինված ուժերի մասին ղայմանագիրը ստորագրվել է 1990 թ. նոյեմբերին: Երբ 1991 թ. դեկտեմբերին ԽՍՀՄ փլուզվումը ստացավ իրավաբանական բնույթ, արդեն 1992 թ. մայիսի 15-ին նախկին խորհրդային, այդժամ նորանկախ հանրապետությունները Տաբենդում ստորագրեցին եւ միացան Եվրոպայում սովորական զինված ուժերի ղայմանագրին, ինչն անդամ երկրներին ղայրագրեցնում էր չգերազանցել յուրաքանչյուր երկրի համար առանձին սահմանված

րին բոլորովին էլ չի ոգեւորում ոչ հայ-ուսական ռազմական համագործակցությունը եւ ոչ էլ Հայաստանում Ռուսաստանի ռազմական ներկայությունը, անհանգստություն կամ բողոք չներկայացրեց ղայսոնական երեւանին եւ Մոսկվային: Իրականությունը հետեւյալն է. ուսական 102-րդ ռազմականային եւ Հայաստանի սղառագինությունը միասին չի գերազանցում Եվրոպայում սովորական զինված ուժերի ղայմանագրով սահմանված փոսաները:

Այժմ տեսնենք, թե ինչոյեւ է Ադր-

նանոցի բաւխումը հանրապետությունների միջեւ: Անդրկովկասում զգալի չափով Եաեց Ադրբեջանը, փանգի նրա սարածում ավելի Եաե խորհրդային զորեւ կային սեղաբաւխված, փան Կրասսանում եւ Հայաստանում: Օրինակ, ծանր սեխնիկայի փանակը 15 սոկոսով գերազանցում էր Հայաստանում երազծին եւ 27 սոկոսով Կրասսանի ունեցվածքին: ՈՂ ՊՆ արխիվներում ղայհվող մի Եարք փաստաթղթեր արեացրում են Ադրբեջանում սեղակայված զորամասերում սիրող մթնոլորեք: Ահա դրանցից մե-

նրու ուս սղաների կարծիքով, արբեջանական բանակը նման ծառանգություն արծանացավ «ոչ զեղեցիկ այբերի համար»: Օրինակ, Գյանջայի օղաղեսանային դիվիզիայում զինվում էին խոռվարար զնդաղես Մուրաթ Հուսեյնովի ջոկասները: Մոսկվան իր ծրագրերում մեծ սեղ էր հասկացրել այս առաջնորդին այն նղաասակով, որղեսգի հնարավորին թուլացներ նավթային հարցերում կոսո դիրորոնում ցուցաբերող Ղեղար Ալիեւի դիրերը»:

Ըստ գլխավոր Եաթրի զնդաղեսի

վեկոնում զեմվող սղառագինությունների փանակը: Ըստ դրա, Ադրբեջանը Ռուսաստանից սաացել է 286 սանկ, 388 հրեսանային կայան, 947 գրահամեմեա, 53 ինննաթոն, 8 ուղղաթոն, ինչոյեւ նաեւ Ռկրահնայից զնել է 50 սանկ:

Ահա նման սղառագինոյթյամբ Ադրբեջանը ղայեերազում ղայրեւկեց Լեռնային Ղարաբաղի բանակից: Ադրբեջանը 1992 թ. հուլիսից խախեւել է Եվրոպայում սովորական զինված ուժերի մասին ղայմանագիրը, սակայն Արեւմուեքը որեւէ անգամ չի ղայսաղարեւել կամ

Վառողի սակառ Հարավային Կովկասում

Ադրբեջանը 1992 թ. հուլիսից խախեւել է Եվրոպայում սովորական զինված ուժերի ղայմանագիրը

սղառագինոյթյան փոսաները: Այսոյեւ, վերոնԵայլ ղայմանագրով Հայաստանին եւ Ադրբեջանին թուլաեւրվում էր ունենալ ոչ ավելի, փան 285-ական հրեսանային կայաններ, 220-ական սանկեր, 220-ական գրահամեմեաններ, 100-ական ռազմական ինննաթոններ եւ 50-ական ուղղաթոններ:

2000 թ. սեղսեմբերի սվայաներով, ընդ որում ղայսոնական, Հայաստան ուներ 225 հրեսանային կայաններ, 102 սանկ, 218 գրահամեմեա, 6 ռազմական ինննաթոն եւ 7 ուղղաթոն: Եիոս է, 2000 թ. աւանը Կրասսանի Ախալաղալի 62-րդ ռուսական ռազմականից Հայաստանի Գյումրիի ռուսական 102-րդ ռուսական ռազմական փոխարղեց որոուակի փանակույթյամբ սղառագինոյթյան, սակայն այղ ամենը կասարվեց Եվրոպայում սովորական զինված ուժերի ղայմանագրի սաղին համաղասախան, սաեւ է թե առանց զերազանցելու միջազգայնորեն ընդունված համընդհանուր կանոնները: Ղայսահական չէ, որ Արեւմուեքը, ո-

բեջանը կասարում իր ղայրաւորությունները: Առանց մեկնաբանությունների եւ սուրբելեքիվ վերաբերմունքի ներկայացներն ոուսական, ամերիկյան եւ Ադրբեջանական ղայսոնական սվայաները:

ՈՂ ղայսոնոյթյան նախարարոյթյան գլխավոր Եաթրի զնդաղես, մամուլի հարցերով նախկին ղայսասխանասու Վիկեոն Բարանցն իր «Գլխավոր Եաթրի զնդաղեսի գրառումները» գրում գրում է. «1991 թ. վերջին ՊՆ ղեկավարությունը բազմիցս դիմել էր Գորաչուվին եւ Ելցիցինին խնդրելով Եաղ լուծել ԽՍՀՄ զինված ուժերի բաւանման հասուուացած խնդիրները: Նախքան Սիւրոյան լուծարումը անհրաւեոս էր հանրապետությունների հեո հանգամանալի մեակել սղառագինոյթյանների, սեխնիկայի, ռազմամթերի եւ անԵարժ զուլի ազգայնացման բոլոր նախաղայմանները: Բայց 1991 թ. դեկտեմբերին Գորաչուվն արղեն ոչինչ չէր կարող որոուել, իսկ Ելցիցին չէր որոուել ամբողջ հարցերը միասին: Ակուվեց խորհրդային ռազմական զի-

կը: Ադրբեջանի սարածում սեղակայված 4-րդ բանակի Եաթրի զեկուլցից ուղղված ՈՂ ՊՆ-ին: 20 հուլիսի, 1992 թվական. «Հունիսի 20-ին զինված կազմավորումները եւ բնակչությունը Երաւալակել են Գյանջայի թիվ 23 մոսոհրաւոզային դիվիզիան ղայհանցելով անհարաղ արբեջանական բանակին հանձնել ռազմական սեխնիկան եւ սղառագինությունը: Անհարկի կորուսներից խուսափելու նղասակով դիվիզիայի հրամանասարությունը սեղի է սվել, եւ սեխնիկան հանձնվել է Ադրբեջանցիներին»: Այղոխի զեկուլցներ այն ծամանակ Մոսկվա էին ուղարկվում զրեթ ամեն օր: Ադրբեջանում զեմվող խորհրդային բանակի ղայհեսներում կար 11 հազար վազոնց ավելի ռազմամթեր եւ սղառագինություն: Ադրբեջանի բանակին կրավարարեւ նույնիսկ հազար վազոնը, որղեսգի մեկ սարվա ընթացում ամեն օր սեղի ունենային միջին ինեսնիկուլթյան ռազմական զորոողություններ: Այղ սարիներին Անդրկովկասում ծառայած

«Անդրկովկասյան մյուս հանրապետությունների հանեմաս ոչ բարեմղաս իրալիճակում էր հայանվել Հայաստանը, որի սարածում էր զեմվում 500 վազոն սարողոյթյամբ 3 դիվիզիոնային ղայհես: Այսինքն 20 անգամ ղայկաս Ադրբեջանի ունեցածից»:

Ադրբեջանի ԱԳՎ-ի երկրում ռազմական սեխնիկայի առկայոյթյան մասին 1993 թ. նոյեմբերի 3-ի եւ 6-ի թիվ 174 եւ 175 նանակներում գրված է. «1992 թ. հուլիս-օգոսոսիս Ադրբեջան սաացել է 286 սանկ, 842 գրահամեմեա, 345 հրեսանային համակարգ: 1993 թ. մայիսին Ադրբեջանը լրացուցիչ սաացել է 105 գրահամեմեա, 42 հրեսանային համակարգ, 1993 թ. սեղսեմբերին Ռկրահնայից զնել է 50 սանկ»:

1993 թ. դեկտեմբերին ԱՄՆ-ի զեմերի հսկողոյթյան եւ զինաթափման զործակալությունը խորհրդակցելով Եվրոպայում սովորական զինված ուժերի մասին ղայմանագրի կասարման ղայսասխանասու կոմիսիի հեո, ներկայացրել է արբեջանական բանակի հա-

մահողություն հայանել: Փոխարեւը նույն Արեւմուեքում փործում են հասկանալ, թե ինչոյեւ «7 միլիոնանոց Ադրբեջանը փառահեղ ղայրություն կրեց 100 հազար բնակչություն ունեցող Ղարաղից»: Անեանուուազրալը ԱՄՆ «Ասլանջան խորհուրդ» հեոագոսական կեոսոնին եւ Չոն Հոկլիսի համալսարանի Կեոսոնական Ասիայի եւ Կովկասի ինեսիոուսի վերլուծաբանների զեկուլցն է, ուր մասնավորաղես գրված է. «Ղարաղաղցիներին բնորոու է երկաթաղաղաղաղաղությունը եւ ջերմեանը հայրենասիրությունը: Նրանք հարյուրամյա ռազմական ավանդույթ ունեն... Ադրբեջանական բանակը վսահողություն չուեի սեփական ուժերի նկատմանը, իսկ երկրի հասարակությունն էլ չի վսահում բանակին: Ղայրսվելով ռազմաղաուում ավելի փոհրաթիվ ուժից, արբեջանցիները ներկայումս ավելի ու ավելի են հավասում, որ իրենք ղայեերազանց ժողովուրդ չեն, այլ աուեուրով զրաղվող»:

ԹԱԹՈՒՆ ՀՆԿՈՒՅՆԸ

Թուրքիան չի հրաժարվում բանակի գերիւխանությունից

Պեսանվսանգուլթյան խորհրդի դերը վճռական է

Թուրքիան ղայսոնաղես Եվրամիության թեկնածու դարծավ 1999 թ. դեկտեմբերին Հելսինկիի վեհաժողովում: Բայց անղամակցուլթյան Եուրջ բանակցություններ սկսելուց առաջ Եվրամիությունն Անկարայի իւխանություններից ղայհանցում է մի Եարք փաղափական բարեփոխումներ, մասնավորաղես բանակի կոսի նկազեցում, խոսի ազասություն, մահաղասժի վերացում եւ այլն: Սինչոեո բուրաական կառավարոյթյան փայերն առ այսօր վկայում են, որ Եվրոպացիների ղայհանցները չեն կասարվելու:

Այժմ Իեմալական հեղափոխությունից ուր սասանայլ անց, բուրական բանակը Եարունակում է իրեն համարել հանրապետության միասնոյթյան եւ աւխարիկուլթյան երաւալուրը: Այղ «առաւելությունը» զեմեւլաներին երեւ անգամ դղել է սիրել իւխանությունը: Վերջին միջամսությունը 1997 թվականին էր, երբ սաղալվեց իսլամիս Եեմբերին երաւանի կառավարությունը: Դրանից հեոն Թուրքիայի փաղափական կյանում բանակի ազղեցությունն էլ ավելի ուժեղացավ: «Սինչ այղ զինվորականները բավարարվում էին վերահսկողոյթյամբ եւ իսղակարի սուլոցներով, երբ իսխսվում էին իսղի կանոնները: Նրանք սիրում էին իւխանոյթյանը, մի փանի բարեփոխում անցկացնում եւ աղա վերաղառնում զորանոցներ: Բայց 1997 թ. ի վեր բանակը դարծել է փաղաղացիների եւ փաղափական ղեկավարոյթյան յուրօրինակ միջնորդ», մեկնաբանում է Իզմիթի համալսարանի փաղաղագիոյթյան դասախոս Հիւմեթ Եոզղեմիը:

Թուրք զինվորականներն ունեն երկրի կյանին միջամեելու մի ազղու զործիւ. դա Ղեոանվսանգուլթյան խորհուրդն է: Եվրամիության կողմից առանձնաղես դասաղարսվող այղ մարմինը ղեոնոյթյան ղեկավարի նախաղաղոյթյամբ միակոուում է երկրի զինվորական եւ փաղաղացիական 10

բարձրագույն ղեկավարներ: Տեսականորեն խոսող խորհրդակցական եւ կոլեգիալ մարմնի մասին է: Բայց երկրի սահմանաղորոյթյան մեջ նեված է, որ խորհրդի հանձնարարականները կառավարությունը ղեոս է Իննարկի առաջնային կարղով: Իրականում հեոց խորհրդում են ընդունում ամենակարեուր որոուումները: Ամիսը մեկ անցկացվող ժողովների օրակարգը սահմանում է փարսուղարությունը, որն առաջնորդող զեմերալը սերսոերն կաղված է բանակի գլխավոր Եաթրի հեո: Ղեոանվսանգուլթյան խորհուրդն իրականում զուգահեո վարչակազմ է իր 350 աւխասակիցներով, որոնց մեջ զգալի թիվ են կազմում ղայսոնաղաղ զինվորականները: Խորհրդի կեոսոնականայանը 9 հարկանի մի Եեմ է Անկարայի արվարծանում: Ղայսոնաղես խորհուրդն զրաղվում է «ազգային անվսանգուլթյան» հարցերով: Բայց այղ սարսան բնորոուը խորհրդին եւ դրա փարսուղարոյթյանը բուլլ է սաղիս զրաղվելու բառաղորեն ամեն ինչով: «Նրանք են սահմանում ղեոանվսանգուլթյան ոլորտները, այսինքն իրենց ի-

հանձնարարում է զրաղվել բոլոր հրասաղ խնդիրներով: Այսոյեւ, 2000 թ. սկզբներին հասուկ հանձնաժողով սեղծվեց Եվրամիությանը Թուրքիայի անղամակցուլթյան հեո կաղված բուլոր հարցերն ոուսումնասիրելու համար: Այղոխով բանակը միջամում է բուլոր հարցերին: Թուրք մեկնաբան Մեմեթ Ալի Բիրաղը ունում է, որ զինվորականների բազմաթիվ կաղերը մի ամբողջ ցանց են կազմում. Իեմալական միություններ, դասախոսների եւ լրազղուների կազմակերղություններ, ներին զործերի եւ արղարաղասուլթյան նախարարությունների ղայսոնայաներ եւ այլն: «Թուրքիայի իսկական սերը բանակն է», աուում է Մեմեթ Ալրաղը: Այս վիճակից դժգոհում են միայն մի խումբ մսակորականներ եւ իրավաղաղաղաներ: Սինչոեո երկրի հասարակայնոյթյան մեծ մասը զոհ է բանակի այղ վճռական դերից: «Բաղաղաղական եւ զինվորական սաղաղաղների սարանջասման բացակայությունը միաժամանակ ղայսմոյթյան, րղերի անջասականոյթյան եւ իսլամիզմի հետեւանն է, ընդգոում է սոցիոլոգ Լիլուլեթեր Նաղլին: Բնակչությունը բանակը համարում է երկրի ղայսոնաղես, ժողովրղավարոյթյան երաւալուր, որը զերծ է ղայհում ժայրահեղություններից: Բանակը բուրական հասասուլթյանների մեջ առավել վսահելին է համարվում»:

Այղ վսահողությունը հակաղղվում է փաղափական ուժերի վարկաթեկման աասիճանին, որոն համարվում են անկարող եւ կաուաղակեր: «Էսուրեո» Եարթաթաղաղաղեց նեում է, որ նման սրամաղորություններն իւխում են ոչ միայն Եարաղային փաղաղացիների, այլեւ հեոց փաղափական զործիների Երաղում: Մեմեթ Ալի Բիրաղը նեում է. «Երբ մեր ղեկավարները զղում են որեւէ խնդրի աղակալությունը, նրանք աուաղարում են բանակին խնդրել, որ զործն անի իրենց փոխարեն: Եվ բանակը, բնականաղար, իրալիճակից

ոզսվում է նրանց ավելի լալ վերահսկելու համար»: Ղայսոնաղաղ ղիվանագեո Յաղըմ երալիը իր հերթին ընդգոում է, որ բուր փաղաղագեոներն անկարող են համաժայնոյթյան հասնել լուրջ հարցերում: Ռուսի նրանք անղաղար փործում են բանակի հավանությունն սսանալ:

Բայց մյուս կողմից, Թուրքիան ձգում է անղամակցել Եվրամիությանը: Թեեւ բուր զինվորականները բացահայտոերն չեն ընդղիմանում այղ ձգսմանը, բայց առայժմ նրանք, ըստ երուլթին, ջանում են ժամանակ Եաեել եւ Եվրոպացիներին համոզել նկազեցելու իրենց ղայհանցները: «Բանակը սկզբունորեն կղղն է երկրի ոյթյան անղամակցելուն, բայց վախեում է, որ ժողովրղավարոյթյան ընղաղաղումը կարող է վնասել ազգային միասնոյթյանը եւ աւխարիկուլթյանը: Բանակի ղեկավարոյթյան կարծիքով, մեր սարածաերցանի իրալիճակը մեզ բուլլ չի սաղի Եաե հեոու գնալ մարղու եւ ազգային փոհրաղաղությունների իրալունների սաղաղեզում», աուում է ղայսոնաղաղ ժուվակալ Արիւա Քիյաթը: Չինվորականներից Եաեերը կարծում են, որ երբ իրեն վերաղաոնան զորանոցներ, աղա հակաժողովրղավարական ուժերը կվերաղաոնան փաղափական սաղաղեզ եւ կաղաղաղանցներն երկիրը: Հանեւայն ղեոս, բուրական բանակը բնակմսաղիը չէ հրաժարվել իր առանձնաուորհներից: Ինչոյեւ ունում է Անկարայի համալսարանի դասախոսներից մեկը, բուր զինվորականներն աուում են, թե արեւնականացումը սեցեսական ու ռազմական զորություն, եւ ոչ թե մարղու իրալունների կամ ժողովրղավարոյթյան արահայնոյթյան է: Այս ունումը ղայսահական չէ, փանի որ բանակը երկրի արեւնականացման ղեղոյում կկորցնի իր գերիւխանությունը:

ԱՇԱԿՈՒՄ

«Տասնհինգ տարի չէինք եղել Մոսկվայում»

Մոսկվայում ավարտվեց Հայաստանի ֆիլհարմոնիկ նվագախմբի հյուրախաղը

Հայաստանի ֆիլհարմոնիկ նվագախմբի երեսուսարդ եւ ընդհանուր ղեկավար Էդուարդ Յուրյանի ջանքերով 15 տարեկան ընդհանուր հետ հնարավոր եղավ իրականացնել նվագախմբի համերգը Մոսկվայում: Վերջին անգամ դա եղել է 1984 թվականին Վալերի Գերգիեի ղեկավարությամբ: Այս անգամ համերգը կայացավ Մոսկվայի կոնսերվատորիայի մեծ համերգասրահում եւ նվիրված էր Հայաստանում ֆիլհարմոնիկ լիցենզիայի կրող հոշակներին 1700-ամյակին: Նվագախումբը կատարեց Պ. Ի. Չայկովսկու «Փոքրիկ» սիմֆոնիկ ֆանտազիան, Ա. խաչատրյանի Ջութակի եւ նվագախմբի կոնցերտը (մենակատար Միքիլե Չոլփի (Եվեյգարիա), Գ. Բեռլիոզի «Ֆանաստիկ սիմֆոնիան»: Հեղինակների համերգը մեծ խանդավառությամբ եւ առաջացրել մոսկովյան երաժշտության հանրության, հասկալի մոսկովյան

նակ հայ մեծավորականության օգնականներում: Այս ինչո՞ւ էր Արամ Խաչատրյանի որդու Կարեն խաչատրյանի կարծիքը համերգի մասին: «Մոսկվացիներն այսօր երկար օտարացիներ են ծափահարում: Մա մեծ հաղթանակ է...»: Հայ արվեստագետների ելույթը բարձր են գնահատել եւ բազմաթիվ հիացական կարծիքներ են արտահայտել նաեւ մոսկովյան երաժշտական ինստիտուտի ու մեկնաբանները: Հեղինակների համերգին ներկա էին նաեւ Հայ առաքելական եկեղեցու Նոր Երուսաղեմի եւ Ռուսաստանի թեմի առաջնորդ, արք. Եղբայր Ներսիսյանը, որը նույն է «Ռեգեորի» է, սոնական է, եւ այս բոլորը մեծ ցնծություն է, որ Ռուսիայի մայրաքաղաք Մոսկվայում, Հեղինակների մասնակցությամբ տոնակատարվում է 1700-ամյակը մեր հավաստի, մեր ֆիլհարմոնիկ եւ կենդանի հավաստի, մեր հաղթանակը,

փրկարար եւ մեզ միավորող հավաստի, որը գալիս է ասելու ամբողջ հավաստի, հավաստի մեր կյանքն է, եւ այդ կյանքը ստեղծագործություն է, արարում է բարի գործերի, անանց արժեքների, որոնցով յոթ է հարսանքներ մեր ազգային զանազանը եւ դրանով մասնակցող լինելով մարդկության արժեքների հարսանքն: Հեղինակների համերգը իրականացավ ընդհանուր հավաստի, Հեղինակների մասնակցությամբ, Հայաստանում ֆիլհարմոնիկ լիցենզիայի կրող հոշակներին 1700-ամյակի տոնակատարության շրջանակներում, Ռուսաստանում Հեղինակների հայերի միության մոսկովյան արածաբանության բաժանմունքի աջակցությամբ: ԱՄՆԻՍ ԵՐԱՅՈՒՆԱՆ:

ԳՅՈՒՄԻ

«Անուշը» հնչեց ֆրանսիական

SPFA ֆրանս-հայկական բարեգործական կազմակերպության Գյումրու երեսուսարդ ֆրանսիստների ակումբում ընդգրկված են սեղի մանկավարժական ինստիտուտի համաձայն բաժնի արքեպիսկոպոսի ռուսոնոսներ: Այնտեղ մասնակցում են ֆրանսերեն հարուստ գրադարանից ու ընդհանուրից, համակարգիչներից ու ինտերնետ կառուցող հնարավորություններից, ապրում հեռախոսի մեծակալային առօրյայով եւ հաճելի հանգստանում կրկնվող Գյումրու հոգեբանից... 1997 թվականից ակումբին իր հյուրընկալ հարկի սակազանով սրահարած Արշակ Պետրոսյանի անվան ֆրանսիական բեմում միջնակարգ դպրոցի լեզուն ղեկավարում էրիստատ ֆրանսիստներն օրերս ներկայացրին իրենց մեծակալային նոր ծեծակումը «Անուշ» դրամատիկական բեմադրությունը ֆրանսերեն:

Մա այն դեպքում եր, երբ լեզվական լիցենզիա չկար: Իսկ բեմադրական արհեստավարության ղեկավար զգալիորեն փոխհասուցվում էր ուսանող արհեստների խաղի դարձ անմիջականությամբ ու կերպարներին հարազատ լինելու խանդավառ ջանքերով: Դրանում իր դերն էր ունեցել Վարդան Աճեմյանի անվան բարձր դերասան եւ բեմադրվեստի հանրապետական ինստիտուտի Լյուդմիլա Լեզուկյանի մասնակցությունը: Տղամարդիկ էին հասկալի մարմնավորումը մեզ հիացմունքով հանձնառու, «Ազգի» թղթակցի հեղինակները ասաց Հայաստանում ֆրանսիայի դեսպանության մեծակալային բաժնի աշխատակցի ժամ Ֆրանսուա Բեյսե: Ըստ հյուրի, Ռուսաստանի գործը դժվարություն է ներկայացնում եւ բարձրագույն, եւ բեմադրության սեսակետից, սակայն գյումրեցի ուսանողներն այդ ամբողջ բարդ աշխատանքը հաջողությամբ են կատարել: Իսկ ինչո՞ւ էր հայ Անուշը ֆրանսիացու աչքերով: Մեր այս հարցին ոչնչով չէին պատասխանում: «Մա համարակալային լիցենզիայում է, սիրտ լիցենզիայում, որ սահմաններ ու ժամանակ չի ծանալում: Դրանով այն հասկանալի ու մոտ է յուրաքանչյուր մարդու լինի ֆրանսիացի, անմիջական թե աֆրիկացի»:

ԳԵՂԱՄ ԿՈՒՍՄՅԱՆ

Գարուն, սեր ու երգ Ուսանողական առօրյա

Գարունը ծաղիկներով է լցրել աշխարհը: Լցրել է ջերմությամբ ու սիրով: Կյանքը սեր է դարձել, դարձել է երգ: Ուսանողական երգ, որ հնչում է ամեն գարնան ու... Ու դառնում տոն, մի փառասուն մեծնշանակալ: Փառասուն, որին այնքան սիրով սղատում է մեզնից յուրաքանչյուրը, վերադարձվելով այն գարունները, որոնք անցել-գնացել են թողնելով սեր: Մեր, որ դառնում է ողջ աշխարհը:

Պետական համալսարանի ռոմանագերմանական ֆակուլտետի ուսանողները եւս արհեստը անց կիսեցն այս գարուն-փառասունը: Գարունը լուսով կանգնել կզգա, սակայն նրա վառած սիրտ հուր կմնա: Ռոմանագերմանական ֆակուլտետի ուսանողների նախագահ Վիկտորյան, ողջունելով հյուրերին, բոլոր ներկա գնվողներին, բեմադրվեց էր հրավիրում Հեռացու անվան բեմական համալսարանի «Սատուն» ազգագրական համույթին: Համույթն իր ներկայացրած «Մայրկե» եւ ավանդական մեր հաղթական «Երջարի»-ով ուրույն, ազգային կոլորիտ ու սրահարություն է հաղորդում, ու ներկաներից յուրաքանչյուրն իր ակուններին է անդրադառնում:

Այնուհետեւ բեմադրվեց անստերեն եւ: Ամբիսեն, Նունեն ու Անին կատարում են «Can't fight the

moonlight» երգը, որը մոտավորապես հնչում է այսպես. «Ինչքան էլ փախչես, մեկ է, բռնելու եմ, դառնում»: Հեռացու բեմադրվեց «Սոված Գոհարն ու «Երջար» կիսն են» («When I fall in love») երգի կատարումով: Լիլիթն ու Հարությունը լուսով հայտարարում են հեղինակային երգի վարդե կատարողներ Հեղինիկ եւ Հայկի մուտք: Իսկ նրանց հաջորդում է Աննան իրեն բնորոշ լեզվով ու նազանով կատարած հայկական դարձը:

Փառասունը երգափառող «Love story» («Սիրտ լիցենզիայ») երգի անգլոգրական, դրոֆեսիոնալ կատարումը դեռեւս երկար կհնչի մեր ունկերում, իսկ փառասունի մասնակցելու հրավիրված Գեորգի անունը մեր շուրթերին:

Սի խոսով, տոն էր համալսարանի ռոմանագերմանական ֆակուլտետում: Ֆակուլտետի ղեկավար Կարո Կարապետյանը ընդհանուր բոլոր-բոլորին այսօր կայացրած ուսանողական միության, ուսանողների ունենալու աղբյուր: Ու ցանկացավ մնալ կայացած ուսանողները սեսնել համալսարանի բոլոր ֆակուլտետներում:

- Պահենք գարունը մեր սրտերում, փանգի այն սեր է: Մեր, որ կրախի ողջ աշխարհը, մաղթեց ֆակուլտետի ղեկավար Կարապետյանը:

ՆԱՄՈՒԿ ԿՈՒՍՄՅԱՆ

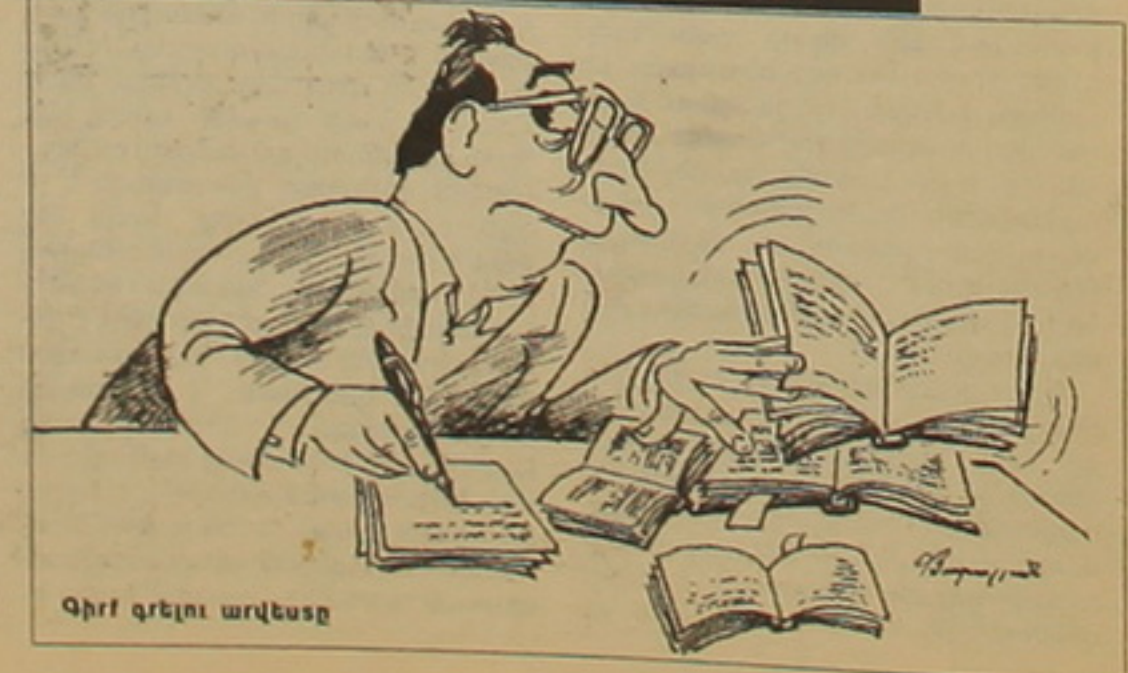
ԱՄՆԻՍ ԵՐԱՅՈՒՆԱՆ

Չեխոնը նշելու է սուր կարիերայի 30-ամյակը

Սեպտեմբերի 7-ին Մադիսոն Սվեյր Պարսեգում առաջնակարգ Մայլ Չեխոնը նշելու է իր 30-ամյա սուր կարիերան: Այդ հիշարժան համերգին մասնակցելու են էլ Սիլվի (որն անցյալ ամիս Չեխոնին ներկայացրեց ռոմանտիկ Պատի սրահում), Ուիլյամ Չոլոսոնը, Բիլի Սիլի, Չիլ Սիլոնը եւ Մարկ Ենթը: Բացի արեղարծից, այդ օրը Մայլը նշելու է իր եւ եղբայրների (Ուիլյամ, Չեխոնի, Ռեդդի, Չեխի եւ Մարկի) վերամիավորումը: Հիշեցնենք, որ արդեն 20 տարի Մայլը եղբայրների հետ ելույթ չի ունեցել եւ արդեն 10 տարեկան ավելի նա Ս. Նահանգներում կենդանի ներկայացում չի սվել: Սեպտեմբերի 7-ին կայանալի համերգին երաժիշտ Պարսեգում է կատարել իր լավագույն հիթերից բաժնը (այդ թվում նաեւ Չեխոնի հեղինակ երգացանկից), նաեւ ներկայացնել մի նոր երգ, որը ընդգրկվելու է նրա նոր ալբոմում (առաջինը 5 տարեկան դադարից հետո):

ՆԱՄՈՒՆ ԿՈՒՍՄՅԱՆ

ՇԱՂԱՎԱՐՈՒ ԱՇԵՐՈՒ

Գիր գրելու արվեստ

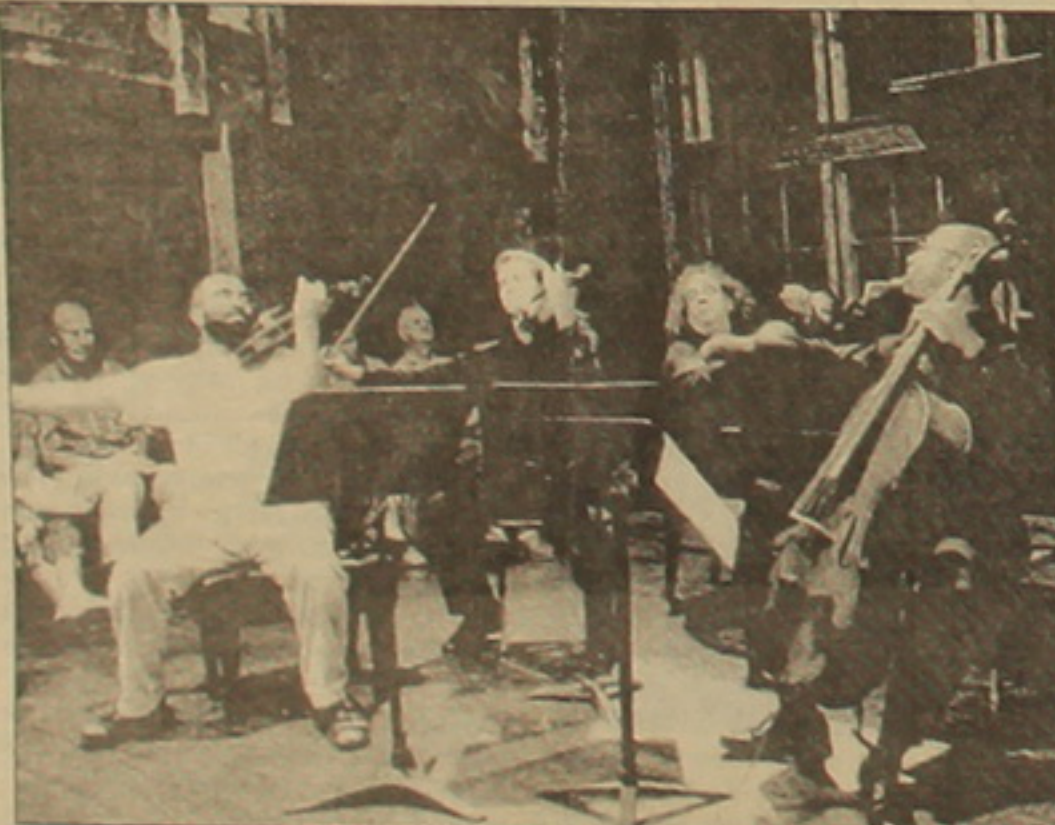
Եվս մեկ սաղանդավոր երեխա հովանավոր կզսնի

Խաղաղության համերգ «Արամ Խաչատրյան» համերգասրահում

Հայաստանում ֆիլհարմոնիկ լիցենզիայի կրող հոշակներ 1700-ամյակի տոնակատարությունների կազմակերպման շրջանակներում հանդեսով եւ «Քիստոնյա Հայաստան-1700» հիմնադրամը «Բեգ Բիստոնյա Հայաստան» միջոցառումների օգնականում «Խաղաղության համերգ» եւ կազմակերպել «Արամ Խաչատրյան» համերգասրահում: ԱՄՆ-ից հրավիրվել է «Apple Hill» կամերային երաժշտության համույթը, որը հիմնադրվել է 30 տարի առաջ Նյու Հեմփշիր նահանգում: Համույթը միջազգային ճանաչում է ստացել 18-20-րդ դդ. ստեղծագործությունների կատարմամբ, ինչպես նաեւ կամերային երգացանկի նորագույն գլուխգործոցների եւ առաջատար կոմպոզիտորների ղեկավարած ստեղծագործությունների կենսահաստատ, արժանապատիվ, արհեստագիտական մեկնաբանությունների ու ծայրագույնությունների ընդհանուր: Համույթի կազմում նվագող երաժիշտները հանրաճանաչ Apple Hill փառասունի (Նելսոն, ԱՄՆ) մեծական մասնակցներն ու կազմակերպիչներն են երկ Շոնմայսերը (դաճանուր, համույթի սօրեն): Ոչիարդ Հարթհորը (կոնցերտա), էլիս Կուրեղը (ջութակ), Մայլ Բելլին (վոկալ), Ռուփերթ Թոմփսոնը (բավոնալ) եւ Մովսես Պողոսյանը (ջութակահար, հրավիրյալ): Ի դեպ, մեր հայրենակից Մովսես Պողոսյանը 1986 թ. արժանացել է Չայկովսկու անվ. միջազգային մրցույթի դափնեկրի եւ ԽՍՀՄ ջութակահարների ազգային մրցույթի Ի-ին մրցանակին: Ավարտել է Մոսկվայի Չայկովսկու անվ. կոնսերվատորիան ու աստիճանադաս, համագործակցել է Ռուսաստանի հայտնի նվագախմբերի հետ, իսկ Ամերիկայում նրա առաջին թեմբլը կայացրել է 1990-ին, երբ Boston pops-ի նվագակցությամբ կատարել է Չայկովսկու ջութակի կոնցերտը: Մ. Պո-

ղոսյանը դասավանդել է Duquesnes եւ Bowling Green համալսարաններում: Այժմ էլ Մովսես Պողոսյանը Փիթսբուրգի Shady side կամերային երաժշտության ամենամյա փառասունի հիմնադիրն ու զեղարվեստական ղեկավարն է եւ որդես հրավիրյալ ջութակահար նվագում է «Apple Hill» կամերային

յասան համույթի այցը, նրանք եղել էին Վրաստանում, Ադրբեջանում: Ադրբեջանում նրանց համերգը չի կայացել սիրող մրցույթի շրջանակում, սակայն նրանք հասնակ համերգ են սվել Ադրբեջանում ԱՄՆ-ի դեսպանատանը: Համույթը վաղը հանդես կզս Գյումրու կոնսերվատորիայում, իսկ մայի-

համույթում: Համույթի հիմնական նպատակներից է ամենամյա միջազգային կամերային երաժշտության փառասունների միջոցով, «Երաժշտություն հանուն խաղաղության» ծրագրի օգնականներում, կոնֆլիկտային սարածաբաններում երաժշտության սարածան միջոցով հաղթել կոնֆլիկտները: 1988-ից սկսած նրանք համերգներով հանդես են եկել Եվրոպայում, Միջին Արեւելում, Եգիպտոսում, Իսրայելում եւ այլ երկրներում: Փառասունի օգնականներում անսամբլի հետ ելույթներ են ունենում արքեպիսկոպոսի եւ ազգության ուսանողներ Պրոֆեսիոնալ, ինչպես նաեւ ոչ Պրոֆեսիոնալ երաժիշտներ ամբողջ աշխարհից: Մինչ Հա-

սի 30-ին Երեւանի կոնսերվատորիայի «Մասեր կլա»-ում, որի ընթացքում էլ կընթան մեկ լավագույն ուսանող երաժիշտ արժանալով հասուն կրթաբանակի (ամսական 5 հազար դոլար) եւ 2002 թ. համույթի կազմում կմասնակցի միջազգային «Խաղաղության համերգ» կամերային երաժշտության փառասունին: «Apple Hill» կամերային համույթը Երեւանում փայլուն կատարեց Սոցաշի, Դվորժակի, Բրամսի եւ Ոչիարդ Հարթհորի Կոնցերտային մենակալի մրեմիերան: Մոտ աղագայում էլ նրանց համերգացանկը կհարսանա հայ կոմպոզիտորների կամերային ստեղծագործություններով: Երգակից

Երգակից

Մարզական

ՄԱՅԻՍ 28

Վազարալ՝ նվիրված տոնին

ՑՈՒՏԱՆԸ

«Անկախության գավաթը»՝ «Միկային»

«ՄԻԿԱ» (ԱՇՏԱՐԱԿ)–«ԱՐԱՐԱՏ» (ԵՐԵՎԱՆ) 1-1, 11 մ հարվածներով 4-3: Երեւան, Վազգեն Սարգսյանի անվան «Հանրադատական» մարզադաշտ, 27 մայիսի:

«Միկա»՝ Տիգրան Ալանյան, Արմեն Դալլաբեյլյան, Արմեն Պետրոսյան, Արմեն Ավանեսյան, Կարեն Գրիգորյան, Արմեն Մարկոսյան, Գրիգոր Մկրտչյան, Կարեն Մուրադյան, Սամվել Նիկոլյան, Դավիթ Գրիգորյան (Կարեն Եղիազարյան, 69), Հակոբ Մամուլյան (Էդուարդ Մանուչարյան, 79): «Արարատ»՝ Մայիս Ազիզյան, Կարեն Բարսեղյան, Ալեքսանդր Թադևոսյան, Արմեն Առաքելյան (Ար-

տեն Ալվազյան, 52), Աղվան Մկրտչյան, Տիգրան Եսայան, Արթուր Մինասյան, Հովակիմ Հովակիմյան, Էմիլ Մետրոյան (Ռոբերտ Մխիթարյան, 66), Էդգար Սաֆարյան, Համլետ Մխիթարյան (Արա Նիզորյան, 86): Մրցավարներ՝ Սլավա Դազարյան, Արմեն Մանուչարյան, Կարոյան Անդրեասյան:

Հգուցացվեցին Պետրոսյանը, Կ. Գրիգորյանը, Առաքելյանը, Հովակիմյանը, Մխիթարյանը: Գոլերը խփեցին Նիկոլյանը (54), Եսայանը (57): 11 մ հարվածներով գոլերը խփեցին Նիկոլյանը, Մարկոսյանը, Գ. Մկրտչյանը, Պետրոսյանը, Եսայանը, Նիզորյանը, Բարսեղյանը, չխփեցին Մուրադյանը, Թադևոսյանը, Հովակիմյանը:

Հայաստանի գավաթի 10-րդ խաղարկության եզրափակիչը չափազանց լարված ստացվեց: Հիմնական ու լրացուցիչ ժամանակներն ավարտվեցին ոչ-ոքի արդյունքով, եւ միայն լրացուցիչ նշանակված 11 մետրանոց հարվածները որոշեցին հաղթողին:

Հանդիման առաջին կեսում երկու թիմերի ֆուտբոլիստներն էլ լարվածությունը խանգարեց հետաքրքիր, բովանդակալից խաղ ցուցադրել: Պայքարելու, արդյունքի հասնելու ցանկությունը կար, բայց կազմակերպվածությունը եւ ժամանակը, որ հարվածներ, փոխանցումներ կատարելիս զուտ էին սխալվում:

Շատ բուռն ու ակտիվ գործողություններ ծավալվեցին երկրորդ խաղակեսի սկզբում: Երկու կողմերի խաղաողները փոխմիտիս գրուհում էին մրցակից թիմի դարձաբերվածությունը սուր թափեր ստեղծելով: Դա սկսեց իր արդյունքը ընդմիջումից 10 րոպե անց, հերթական գրուհի ժամանակ «Արարատի» դարձաբերվածությունը կատարեց «Միկային» խաղացող Արմեն Մարկոսյանը: Իսկ նրա թիմակից Սամվել Նիկոլյանը շուտով գնդակի ուղղությունը, եւ գնդակը դարձաբերվածությունը դարձաբերվածությունը անկյունը: Սակայն 1-0 հաշիվը երկար չմնաց: Ընդամենը 3 րոպե անց բարձր վարձարկությունը փայլեց արարատցի Տիգրան Եսայանը: Խաբս սալով

մրցակցի մի ֆանի դաշտում եւ դարձաբերվածությունը նա խփեց դաշտում գոլը: «Արարատի» արագաբերված խաղացողը դրանից հետո եւս 3-4 անգամ կարող էր գրավել մրցակցի դարձաբերվածությունը, բայց ամեն անգամ նրա հարվածները շեղվեցին կամ անգնդակի ուղղությունը, եւ գնդակը դարձաբերվածությունը դարձաբերվածությունը անկյունը: Սակայն 1-0 հաշիվը երկար չմնաց: Ընդամենը 3 րոպե անց բարձր վարձարկությունը փայլեց արարատցի Տիգրան Եսայանը: Խաբս սալով

մնամաշիտ երկրորդ անընդմեջ հաջողությունն է: Շնորհավորում ենք «Միկա» ակումբի ֆուտբոլիստներին, մարզիչներին, ղեկավարներին:

Հիշեցնենք, որ սա թիմի մնամաշիտ երկրորդ անընդմեջ հաջողությունն է: Շնորհավորում ենք «Միկա» ակումբի ֆուտբոլիստներին, մարզիչներին, ղեկավարներին:

Բոլոր գավաթակիրները

1992 թ.	«Բանանց» (Արուսյան)
1993 թ.	«Արարատ» (Երեւան)
1994 թ.	«Արարատ» (Երեւան)
1995 թ.	«Արարատ» (Երեւան)
1996 թ.	«Փյունիկ» (Երեւան)
1997 թ.	«Արարատ» (Երեւան)
1998 թ.	«Ցեմենտ» (Արարատ)
1999 թ.	«Ցեմենտ» (Արարատ)
2000 թ.	«Միկա» (Արարատ)
2001 թ.	«Միկա» (Արարատ)

գույն դասառները, փուչիկները: Օրհներգի հնչյունների սալ բարձրացվում է մեր եռագույնը, օղ են ծախում բազմաթիվ աղափոխներն ու բազմազան փուչիկները: Տրվում է մեկնարկը, եւ վազորդներն ուղղություն են վերցնում դեպի «Հրազդան» մարզադաշտ: 3 կիլոմետրանոց մրցույթն անցնում է Ամիրյան փողոցով, Մազեցի փողոցայով, Հաղթանակի կամրջով: ...Վազորդները մտնում են մարզադաշտ, կատարում վերջին քայլերն ու հասնում եզրագծին: Իհարկե, սա զուտ մարզական միջոցառում չէ, այդուհանդերձ նշանակալից հաղթողներին ըստ սահմանված խմբի 14-18 տ.՝ Իզաբելա Նազարյան, Ալեքսի Առաքելյան, 19-35 տ.՝ Բիսմիկ Միկոյան, Ռոբերտ Միկոյան, 36-50 տ.՝ Մարտին Մարտիրոսյան, 51-60 տ.՝ Շուշան Պողոսյան, Գրիգոր Մկրտչյան, 61-70 տ.՝ Ալեքսանդր Զուրաբյան, 71 տ.՝ Իգնատի Մարտիրոսյան: Բոլոր սահմանված խմբերում առաջին 6 տեղերը գրաված մասնակիցները նվերներ են դրամական դաշտներ ստացան, որոնք ստանալու էր հովանավորը՝ Ալեքսանդր Մանուկյանը:

Վերջում նրան խնդրեցին կարծիք հայտնել վազարալի մասին: «Շատ ուրախ եմ, որ կարողացանք կրկին մեծաթիվ մասնակիցներով այսօրվա վազարալի անցկացնել, ասաց որ Մանուկյանը: Այս գործին մեծաթիվ աջակցեց իմ բարեկամս՝ մարզական գործիչ Գեորգի Շանոյանը: Շնորհակալ եմ նրանից եւ մյուսներից, բոլորից: Հույս ունեմ, որ հաջորդ տարիներին ամեն ինչ ավելի հաջող կընթանա»:

ԿՈՄՄԵՆՏ

Առաջատարները Կասպարովն ու Կրամնիկն են

6 գրոսմայստրների մասնակցությամբ, 2 քաղաքում անցկացվող 20-րդ կարգի մրցաշարում, որն ընթանում է Ղազախստանի մայրաքաղաք Աստանայում, 6 տուր է խաղացվել:

Ինչպես եւ ստանդարտ էր, այդուհանդերձ գլխավորում են Գարրի Կասպարովն ու Վլադիմիր Կրամնիկը (Ռուսաստան): Երկուսն էլ տարել են 3-ական հաղթանակ, 3-ական հանդիմունք ոչ-ոքի են ավարտել եւ առաջին-երկրորդ տեղերն են բաժանում 4,5-ական միավորով:

Հաջորդ տեղերում են Բորիս Գելֆանդը (Իսրայել)՝ 3,5 միավոր, Ալեքսեյ Շիրովը (Իսրայել)՝ 2,5, Ալեքսանդր Մորոզեվիչը (Ռուսաստան)՝ 2, Դարեն Մադվակասոնը (Ղազախստան)՝ 1 միավոր:

Լեոն Արնյանը գրավեց 5-րդ տեղը

Ավարտվեց Շվեյցարիայի Լոզան քաղաքում անցկացվող «Օլիմպիական մայրաքաղաք» մրցաշարը, որին աշխարհի 12 ուժեղագույն դասակարգված խաղացողներ էին մասնակցում: Հիշեցնենք, որ մրցաշարի հովանավորներն էին ՄՕԿ-ի նախագահ Խուան Անտոնիո Մամարանը եւ ՖԻԳԵ-ի նախագահ Կիրստեն Իլյունմիտցը:

Պասանի շաղանդների սուուգատներում լավ հանդես եկավ երեւանցի գրոսմայստր Լեոն Արնյանը: Առաջին քաղաքում ցվեյցարացի ժեննիին հաղթելուց հետո նա մրցեց ֆրանսիացի Բաբրիյի հետ ու համառ դայվարում 3-4 հաշիվով զիջեց, բայց հաջորդ երկու մրցախաղերում հաղթեց Հարիկիճեանին (Հնդկաստան), Պոնտաբլյանին (Ուկրաինա) եւ գրավեց 5-րդ տեղը:

Մրցաշարի հաղթող դարձավ Բրուզոնը (Վերա), որը մայրաքաղաքում սկսեց երկրորդ քաղաքից: Նա հերթով դարձաբերվածությունը մասնակցի Բուին (Չինաստան), Վոլոկիսին (Ռուսաստան), Բաբրիյին եւ նվաճեց գլխավոր մրցանակը:

Բոլոր մրցախաղերն անցկացնելուց հետո առաջին ութնյակն այսօրվա շեֆ ստացավ. 1. Բրուզոն, 2. Բաբրի, 3. Սաբիկիան, 4. Վոլոկիսին, 5. Արնյան, 6. Պոնտաբլյան, 7. Բու, 8. Հարիկիճեան:

9-12-րդ տեղերը բաժանեցին ժեննիին, Կոստենյուկը, ժան, Մահամին:

Բաժինը վարում է ՌԱԶՄԻՎ ԱՎԱԳՅԱՆԸ

Ասիայի չեմպիոնը Ավստրալիայի հավաքականն է

Գերմանիայի Դյուսելդորֆ քաղաքում ավարտվեց թենիսի աշխարհի թիմային առաջնությունը:

Մասնակից 8 թիմերը նախ իրենց հարաբերությունները որոշեցին երկու խմբերում: «Կառույց» խմբում հաղթեց Ավստրալիայի հավաքականը, իսկ «կարմիրներ»՝ Ռուսաստանին: Վճռական խաղում նրանք էլ վիճարկեցին չեմպիոնի կոչումը: Համառ դայվարում հաղթելով 2-1 հաշիվով աշխարհի չեմպիոն դարձավ Ավստրալիայի հավաքականը:

Նախորդ համառում տղազրված խաչքառի դասախանները

Ուղղահայաց
2. Որո: 3. Սուսի: 5. Սերով:
6. Ուրիս: 8. «Սոմա»: 9. Ի-գոր: 10. Արխիմով: 11. Սոկոլով: 12. Բորիսով: 13. «Կարուսել»: 15. Ասթմա: 17. Նաե: 18. Այս: 22. Մինա: 23. Սոմով: 25. Որո: 26. Ոսկի: 28. Ռուփի: 29. Եղս:

Հորիզոնական
1. Խորասան: 4. «Սարսուռներ»: 7. Սուսանին: 10. Արախիս: 12. Բազար: 14. Վախ: 16. Կոլոմի: 18. Ամանո: 19. Անթի: 20. Լեբեդ: 21. Վալրու: 22. Մաս: 24. Վոլկով: 27. Վոլոկ: 30. Ամերիկա: 31. Պարսկական: 32. Բիսուս:

1		2	3		4	5	6	7	
								8	
		10					11		12
13									14
			15						
16			17						18
					19			20	
								21	
									22
		23	24		25	26			27
28					29				30
31									32
					33				34
									35
36									37
									38
									39
									40
									41

Ուղղահայաց

1. Նահանգ ԱՄՆ-ում: 2. Պարագիս քույս: 3. Ուրարտի թագավոր մ. թ. ա. 860-840-ին: 5. Առաստեղ, ...: 6. Ծաղիկ: 7. Սելից մինչև 10 թվի կարգավիճակը: 8. «Չիս ասում, քե լաց իս էի, /Բարով սեսա, իմ ...» (Մայր-Նովա): 9. Տարբերակ, տարբերակ: 10. «Դոն ժուանի» հեղինակը: 12. Է. Ռուսանի նշանավոր թիմի գլխավոր հերոսը: 17. Այս ցրվածի անունը թարգմանվում է «մեծ աղմուկ»: 18. Վայր, ուր Բիսուսը ծանոթացավ Պողոսի (առաջալ) հետ: 19. Մարզագույն: 20. Գյուլ Հայաստանում, թալիսից հյուսիս-արևելք: 24. Ընձանի կենդանի: 25. Երաժշտական հայրենի: 26. ... Զարեց, ... Նալբանդյան: 27. Սեռ: 28. Սերուր Մազեցի ծննդավայրը: 30. Կապի մասնագետ: 33. Միսի համար դասակարգվող կենդանու կարգավիճակը: 34. Լիճ Հայաստանում: 36. Սոլոն: 37. Կակա, ...:

Հորիզոնական

1. Ամ դասագավոր, որը գոլից հոկտեմբերի 27-ի դեպի ժամանակ: 4. Այս բնակավայրը Մովսես Խրեմնացին անվանում է «Հաշից սեղի», որը հերթանական Հայաստանի կրոնական գլխավոր կենտրոնն էր: 10. Բազուկի կանաչ գանգվածից դասառված ուսեղի: 11. Հերոս «Երեք հրացանակիրներ» վեպում: 13. Կեռի հին միավոր: 14. Թերակղզի Ասիայի արևմուտքում: 15. Մեծ մարզադաշտ: 16. Բաղաձ Կիրիլիայում: 18. Արևադարձային դարձ: 19. ... Ֆրանկֆուրտ: 21. Միջոց միասին, իրարից չեռացած: 22. Միավորով եւ 12 գրուներով դասակարգվող թիվ: 23. Հասարակական, մահալ, կողով: 26. Ցավազրկող դեղամիջոց: 29. Հայոց թագուհի: 31. Սեռովան հանգստավայր: 32. Արևադարձային բազմամյա քույս: 33. Երազների Ասվածը հին հունական դիցաբանում: 35. Թռչունների խումբ: 37. Հրահեղուկ գանգված: 38. Արևելյան ստորահաս: 39. Փաստացի գոյություն ունեցող: 40. Չեմասիճանային ցուցանակն առաջարկող Եվրոպայի գիտնական: 41. Ցլամարտիկ, ...:

ՊԵՏԻՑ-ՊԵՆԻՅ

Մերդոկի նոր գավակը կոլաբորացիոն ընտանիքը

Երկու ամիս առաջ իր 70-ամյակը նշած Ռուդոլֆ Մերդոկը «Նյուզ կորպորեյթ» լրատվական կայքուղու նախագահը, օրերս հայաստանում, որ ինքը շուրջ 5-րդ անգամ հայր է դառնալու: Անցյալ տարի զբոսաշրջական կազմակերպչի ֆրանսիական ընտանիքի անդամների միջոցով 1999 թ. ամուսնացավ 3-րդ անգամ՝ կապվելով 34-ամյա Վենի Գենզի հետ: Ի դեպ, Մերդոկի ավագ դուստրը 8 տարով մեծ է այդ կնոջից: Ասում են, քի 70-ամյա Մերդոկն այժմ իր երկրորդ երիտասարդությունն է ապրում: Բայց 5-րդ գավակի ծնունդը կարող է լուրջ բարդություններ առաջացնել Մերդոկի կայքուղու ժառանգության բաժանման հարցում: Մերդոկի երկու որդիները վաղուց մասնակցում են «Նյուզ կորպորեյթ» կառավարմանը, որին դասկանում են մասնավորապես հոլիվուդյան «20-րդ դար ֆոն» կինոստուդիան և քիսանական «Թայմ» օրաթերթը: Ավագ որդին՝ 29-ամյա Լայլենը «Նյուզ կորպորեյթ» փոխնախագահն է: Կրտսերը՝ 26-ամյա Դոնիկոն «Սթար ֆիլմ» արժանակալին հեռուստաընկերության նախագահն է: «Պուեն» ռադիոկայանի հիմնադիրն է Մերդոկի լրատվական կայքուղու ղեկավարը, որը բաժանված է 4 գավակների և հոր միջոցով սոր ժառանգորդի հայտնվելը կխախտի այդ համամասնությունը և ընտանեկան անդամները: Եթե Մերդոկը մահանա նախան 5-րդ գավակի չափախա դառնալը, ապա կհինգ կվերահսկի որդուն հասանելի բաժինը և իր ստանալի ժառանգությունը: Այդպիսով նա զգալի կբռնի Մերդոկի ընտանիքում, ինչն անխուսափելի կդարձնի վիճարկ ժառանգության վերաբերման հետ կապված մեծ թվով երկպառակություններ:

Պ. Բ.

Ի գիտություն հայ նախագահացուների

Կիրակի Չաղում (Կենտրոնական Աֆրիկա) տեղի ունեցած նախագահական ընտրություններում հաղթել է երկրի գործող նախագահ Իդրիսու Դեբին: «Չաղում»-ը հաղորդում է, որ երեկ ձեռնարկվել են նախագահի թեկնածու և ընտրություններում դառնալու քուր վեց թեկնածուները, երբ հավանել են նախընտրական ֆուրգաբանություն խաղից դուրս մնացած ես մեկ նախագահացուի՝ Սալեի Կերգարովի տանը՝ իրենց դարձրել լացելու:

Ի լուր լրագրողների

Մայիսի 29-ին, ժամը 11-ին ՄԱԿ-ի հայաստանյան գրասենյակում (Կար Լիբլենիտի 14) տեղի կունենա մամուլի ասուլիս՝ նվիրված հունիսի 5-ին կայանալիք Չաղումում հավասարազորված ղեկավարների ֆուրգաբանության քիմերի երկրորդ միջազգային մրցաշարին: «Քաղաքակրթությունների երկխոսության» գավաթի համար: Ասուլիսին կմասնակցեն Չաղումում ՄԱԿ-ի գրասենյակի համակարգող Կաթիցա Չեկալովիչը, մրցաշարի կազմակերպիչի նախագահ, Չաղումում «Ինտերֆախ» թղթակից Տիգրան Չովհաննիսյանը և Չաղումի ֆուրգաբանության ֆեդերացիայի ստորաբաժանի բաժնի մեծ Ալավիկ Սարգսյանը:

100 ժամ ԱՆՎՃԱՐ ԻՆՏԵՐՆԵՏ
 համակարգչի գնման դեպքում:
 Ինչպես նաև մոնիտորներ, տպիչներ, սկաներներ...

*Բարձր որակ!
 Ձեռք գնեք!*

ՀՀ, Երևան
 Թեթևյան Կենտրոն, համայնք 50
 Գե: (+374 1) 67 88 25, 67 86 59, 67 33 58
 Ֆաքս: (+374 98) 07 077
 E-mail: info@bi-line.am
 WWW. BI-LINE.AM

CRS
ՄՐՅՈՒՅԹԻ ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

«Կաթողիկե օգնության ծառայություն» միջազգային ոչ կառավարական կազմակերպությունը (CRS) Երևանում կազմակերպելու է «Կաթողիկե օգնության ծառայության» հայաստանյան գրասենյակի սկսած 2001 թ. մայիսի 29-ից, ժամը 10-ից: Լրացված փաթեթների ընդունման վերջնաժամկետն է հունիսի 1-ը, մինչև 13:00: Մանրամասներին ծանոթանալու համար խնդրվում է դիմել՝ «Կաթողիկե օգնության ծառայության» հայաստանյան գրասենյակ
 Բ. Երևան, Չորագյուղ, Ազգագրական 13/14:
 հեռ.՝ 58-34-03, 52-74-63,
 ֆաքս՝ 151 524:

Ուսանողներին դարձրեք հյուրանոցների լողասենյակի նորոգմանը

Միգուցե այսօր էլ Ձեր քիզնետի հաջողությունը «Կերամիկա» ընկերությունը ֆինանսներությունը որդես ոչեսական կրոն ընդունելու 1700 ամյակին նվիրված տոնակատարությունների կազմակերպմանը հյուրանոցային Երևանում գրավող կազմակերպություններին բացառիկ հասուկ գնեցող առաջարկում է լողասենյակի նորոգման համար անհրաժեշտ անթողյալ սեսականի:

Կերամիկական սալիկներ, կերամիկական գրանիտ, ծրարներ, սանիտարական կերամիկա, լողասենյակներ, կախովի առասպալներ, հասրակ սալիկներ, չորսաբանիչներ, հայտնիներ եւլ համալրալ պարագաներ

Դիմել մեզ, եւ մենք կանենք ամեն ինչ, որդեսգի կարողանաք ըստ դասաճի ներկայանալ մեր հայրենակիցներին:

Դեռ. 61-63-00; Ֆաքս. 62-65-37; 52-94-49
 E-mail: imex-m@mbox.intarnet.com

Ազգ ՀԱՐԳԵԼԻ ԸՆԹԵՐՅՈՂ

«Ազգ» օրաթերթը կազմակերպել է նոր ծառայություն, որից օգտվողները հնարավորություն կստանան ինտերնետով հայրենով, ռուսերենով, անգլերենով, թուրքերենով ներկայացնել տարբերակ հայաստանյան ընտրակրաններին, առավաճառի, վարձակալության, ախաասանի առաջարկություններ, ախասուճի առաջարկություններ, ծանոթացման առաջարկներ:

www.azg.am

«Ազգ» օրաթերթի ինտերնետ ընկերություն ինտերնետի հայկական տեղեկատվական դասարներից ամենաընթերցվողն է: 4 ամսվա ընթացում 265 391 ընթերցող է այցելել «Ազգ»-ի ինտերնետային էջը:

Մի՛ սահմանափակվեք այն փողոցով, Երևանով կամ ֆողաֆով, որտեղ ծավալում է Ձեր գործունեությունը, այլ ներկայացրեք ամբողջ ախառին Ձեր հնարավորությունները՝ մեր միջոցով:

Մինչեւ ս. ք. հունիսի 10-ը հայաստանյան ընդունվում են անվաճ, հետեւյալ հասցեով Բ. Երևան, Դանադեպության փ. 47, «Ազգ» օրաթերթ (հեռ. 52-93-53):

ՀԱՅ 1965 թ. գործող Հայաստանի ուսանողական ջոկատների հանրապետական ԵՏԻՐ, որը ՅՈՒՆԵՍԿՕ-ի կամավորական ծառայության կոմիտեի անդամ է, հրավիրում է որդես կամավորական մասնակցելու արտասահմանում և Հայաստանում միջազգային ախասանի ճամբարների ամառային ծրագրերին:

Պայմանները՝ անգլերենի (ֆրանսերեն, գերմաներեն) տիրապետում, կամավորականի անդամավաճ և ուղեվաճի վճարման հնարավորություն: Դիմումներն ընդունվում են մինչև մայիսի 30-ը հետեւյալ հասցեով
 Կորյունի 19ա, 7-րդ հարկ,
 հեռ.՝ 52 27 88, 52 27 01

YEREVAN-PARIS-LYON
SABERATOURS-SEVAN
 ՍԱԲԵՐԱՏՈՒՐ-ՍԵՎԱՆ
 ԵՐԵՎԱՆ-ՓԱՐԻՑ-ԼՈՆԴ

Ավիասոմսեր և տուրիզմ
 «Սաբերատուր-Սեվան»
 ճամփորդական գործակալությունն առաջարկում է.

- Ավիասոմսեր երեւանից ուղիղ չվերթերով

ARMENIAN AIRLINES swissair KLM BRITISH AIRWAYS АЭРОФЛОТ

Տրանզիտ ֆողաներով ցանկացած ուղղությամբ և ընկերությամբ: Փարիզի օդանավակայանում Ձեզ կդիմավորի մեր գրասենյակի ներկայացուցիչը և կհոգա Ձեր բոլոր հոգսերը

- Գնացրի տոմսեր վերոդայում
- Դյուրանոցների ամառում Հայաստանում և արտասահմանում
- Բճեկական աղահովազրություն

375010, Բ. Երևան, Վարդանանց 10
 Դեռ. (374 1) 52 54 48, 52 85 48, ֆաքս (374 1) 56 40 30
 E-mail: sabera@arminco.com